

MINISTRIA E PUNËVE TË BRENDSHME
MINISTARSTVO UNUTRASNJIH POSLOVA
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

CRP/K

PROGRAMI PËR TË DREJTAT CIVILE KOSOVË
CIVIL RIGHTS PROGRAM KOSOVO
PROGRAM GRAĐANSKIH PRAVA KOSOVA

BROSHURË INFORMATIVE PËR PERSONAT PA SHTETËSI NË KOSOVË

NJIHNI TË DREJTAT DHE OBLIGIMET E JUAJA!

NA KONTAKTONI

+383 38 243 610

crp@crpkosovo.org

www.crpkosovo.org
help.crpkosovo.org/statelessness

BROSHURË INFORMATIVE PËR PERSONAT PA SHTETËSI NË KOSOVË

**NJIHNI TË
DREJTAT DHE
OBLIGIMET E
JUAJA**

2023

PËRKUFIZIMET

E TERMAVE THEMELORE

TË PËRDORURA NË BROSHURË

PERSONI PA SHTETËSI

personi i cili nuk konsiderohet shtetas i asnjë shteti në kuadër të fushëveprimit të ligjeve të tij.

SDP

PROCEDURA E PËRCAKTIMIT TË STATUSIT PA SHTETËSI (SDP) është një proces administrativ përmes të cilit një individ mund të aplikojë për statusin ligjor si person pa shtetësi. Departamenti për Shtetësi, Azil dhe Migrim (DSHAM) – Divizioni i Shtetësisë në kuadër të Ministrisë së Punëve të Brendshme (MPB) është autoriteti përgjegjës.

VENDIMI

VENDIMI PËR STATUSIN PA SHTETËSI jepet nga DSHAM dhe mundëson proces të mëtejshëm me Divizionin për të Huaj (DH) pranë DSHAM-së në dhënien e lejes së qëndrimit.

QASJA NË TË DREJTA

autorizim i lëshuar nga autoritetet që lejon një të huaj të qëndrojë ligjërisht në territor, i lëshuar nga DH.

NATYRALIZIMI

është procesi ligjor i një personi të huaj për të marrë shtetësinë e një vendi në të cilin nuk ka lindur.

ACCESS TO RIGHTS

mundësohet pas njohjes së statusit ligjor. Të drejtat e personave me status pa shtetësi përcaktohen në përputhje me Ligjin për Shtetësinë, Ligjin për të Huajt dhe Rregulloren për Integrimin e të Huajve dhe akte të tjera legjislative që kanë të bëjnë me fushat specifike.

DOKUMENTET E GJENDJES CIVILE

janë të dhëna të ngjarjeve të jetës që mbahen nën autoritetin qeveritar, duke përfshirë certifikatat e lindjes, certifikatat e martesës, certifikatat e vdekjes dhe çdo certifikatë tjetër të lidhur ngushtë me ngjarjet e jetës.

DRPRIH

DEPARTAMENTI PËR RIINTEGRIMIN E PERSONAVE TË RIATDHESUAR DHE INTEGRIMIN E TË HUAJVE (DRPRIH) në kuadër të Ministrisë së Punëve të Brendshme (MPB) është përgjegjës për hartimin, zbatimin dhe monitorimin e politikave të integritit të huajve.

Shtypja e broshurës u mbështet nga Zyra e Shefit të Misionit të Komesariatit të Lartë të Kombeve të Bashkuara për Refugjatë (UNHCR) në Prishtinë. Përmbajtja e saj është përgjegjësi vetëm e autorëve dhe nuk pasqyron domosdoshmërisht pikëpamjet e UNHCR-së.

HYRJE

Qëllimi i kësaj broshure është

TË OFROJ
INFORMACIONIN

e nevojshëm për të drejtat dhe shërbimet për personat me status pashtetësi, dhe anëtarët e familjes së tyre nëse gëzojnë të njëjtin status

Për më tepër, kjo broshurë do të ofrojë informacione të segmentuara për të drejtat e ndryshme dhe mënyrën e qasjes në shërbime së bashku me informacionin e detajuar për zyrtarët përkatës komunal/personat kontaktues.

Ju mund t'u drejtoheni autoriteteve dhe organizatave përkatëse, në çdo kohë, për mbështetje dhe ndihmë.

KENI TË DREJTË NË

- Informacion
- Qëndrimin në territor
- Dokumentet e gjendjes civile
- Dokument të identitetit
- Dokument udhëtimit
- Natyralizimi
- Mundësi punësimi dhe trajnimi
- Kurset e gjuhës
- Kujdesit shëndetësor
- Arsimit
- Liria e mendimit dhe besimit fetar
- Bashkim familjarë
- Qasje në drejtësi dhe ndihmë juridike falas
- Të drejtën në pronësi
- Të drejtën në asociim

INFORMACION

Ju keni të drejtë të merrni informacionin për të drejtat dhe detyrimet tuaja, si dhe procedurat që ju shqetësojnë, në gjuhën që ju e kuptoni

Departamenti për Riintegrimin e Personave të Riatdhesuar dhe Integrimin e të Huajve (DRPRIH) në kuadër të Ministrisë së Punëve të Brendshme (MPB) është përgjegjës për informimin e personave pashtetësi për të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre gjatë procesit të integritimit, në përputhje me Rregulloren për Integrimin e të Huajve, në dispozicion në: <https://gzk.rks.gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=21006>.

Ky informacion është i disponueshëm në gjuhën serbe dhe shqipe, si dhe në një gjuhë që kuptojnë personat pashtetësi. Të gjithë personat pa shtetësi u ofrohen informacioneve bazë në lidhje me integrimin menjëherë pas marrjes së statusit ligjor në Kosovë. Ju lutemi referojuni faqes së mëposhtme të ndihmës për burime shpeshë - <https://help.crpkosovo.org/English/integration.html>.

QËNDRIMIN NË TERRITOR

Ju keni të drejtë të qëndroni në Kosovë

Me marrjen e statusit ligjor të personit pa shtetësi, ju është dhënë baza ligjore për qëndrimin në territor. Me marrjen e statusit, ju jeni të detyruar të respektoni legjislacionin e aplikueshëm njësoj si qytetarët. Ju nuk do të përfshihen në asnjë aktivitet që mund të jetë në kundërshtim me rregullat dhe rendin.

DOKUMENTET E GJENDJES CIVILE

Faktet e lindjes dhe vdekjes mund t'i regjistroni në regjistrat komunalë të gjendjes civile të vendbanimit tuaj

Në përputhje me Ligjin për Gjendjen Civile, Ligjin për Shtetësinë dhe aktet nënligjore përkatëse, Zyrat Komunale të Gjendjes Civile në komunën tuaj përkatëse të vendbanimit do t'ju ofrojnë të gjitha shërbimet në lidhje me regjistrimin e lindjes dhe vdekjes, përveç të drejtave të martesës dhe të shtetësisë.

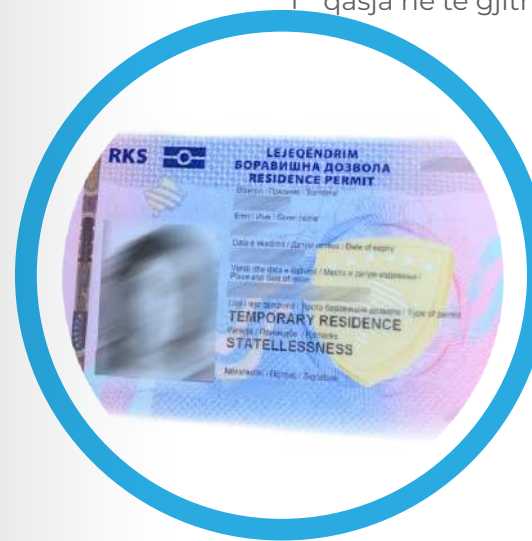
DOKUMENT TË IDENTITETIT

Pasi pajiseni me status të personit pa shtetësi, ju keni të drejtë të aplikoni dhe të merrni një letërnjoftim për qëndrim të përkohshëm

Të pajisur me vendim të personit me status pa shtetësi, ju do të aplikoni për leje qëndrim të përkohshëm (letërnjoftim). Çdo person aplikon personalisht në Divizionin e të Huajve në kuadër të DSHAM-it në MPB në Prishtinë. Për fëmijët pa shtetësi, deri në 18 vjeç, aplikimi për lëshimin e letërnjoftimit bëhet nga përfaqësuesi ligjor ose kujdestari ligjor i tij/saj.

Vlefshmëria e letërnjoftimit është një (1) vit, me mundësi ripërtrirje. Kërkesa për vazhdimin e letërnjoftimit për qëndrim të përkohshëm është e ngjashme me kërkesën fillestare, me kushtin e aplikimit personal shtatë (7) ditë pune para skadimit të saj.

Pasi të lëshohet letërnjoftimi, do t'ju mundësohet gasja në të gjitha të drejtat e tjera.

DOKUMENT UDHËTIMI

Ju keni të drejtën e një dokumenti udhëtimi për personat pashtetësi

Aplikimi për dokument udhëtimi për personin pa shtetësi dorëzohet personalisht në Divizionin e të Huajve në kuadër të DSHAM-së, MPB-së në Prishtinë.

NATYRALIZIMI

Pesë vjet pas njohjes së statusit pa shtetësi në Kosovë, ju mund të aplikoni për natyralizim

Ju keni të drejtë të aplikoni për shtetësi të Kosovës në bazë të natyralizimit. Të drejtën për të aplikuar e gëzoni pas pesë (5) viteve të njëpasnjëshme qëndrimi të rregullt dhe të pandërprerë, duke filluar nga dita kur ju njihet statusi pa shtetësi.

MUNDËSI PUNËSIMI DHE TRAJNIMI

Të jesh në gjendje të trajnohesh dhe të gjesh një punë është një vlerë e shtuar për integrimin tënd në shoqëri

I gjithë informacioni mbi mundësitë, kushtet dhe masat aktive të tregut është i disponueshëm në DRPRIH. Agjencia e Punësimit e Kosovës dhe Zyrat e Punësimit luajnë një rol jetik për t'ju lidhur me mundësitë e punësimit dhe aftësimit profesional, duke garantuar drejtësi dhe pa diskriminim. Trajnimet dhe kurset e aftësive profesionale ofrohen nga QAP-ja dhe ofruesit e tjerë të shërbimeve të formimit profesional. Ju lutemi kontaktoni Zyrën e Punësimit në komunën tuaj të banimit dhe regjistrohuni. Agjencia e Punësimit, nëpërmjet zyrave të saj lokale, do t'ju ofrojë këshillim, profilizim dhe udhëzim duke ju mbështetur në gjetjen e mundësive të përshtatshme të tregut të punës.

KURSET E GJUHËS TË OFRUARA NGA DRPRIH

Njohja e një gjuhe shtesë mundëson integrim më të lehtë me komunitetet në lokacionin e vendbanimit tuaj

MPB/DRPRIH, në bashkëpunim me institucionet përkatëse arsimore dhe organizatat, ofron kurse gjuhësore. Kurset e gjuhës janë të disponueshme në gjuhët zyrtare në nivelet A1 ose A2. Një vlerësim fillestar do të bëhet mbi njohuritë tuaja gjuhësore dhe do të vendoseni në nivelin adekuat të kursit të gjuhës. Njohja e gjuhës është një parakusht i rëndësishëm për natyralizim të suksesshëm në përputhje me afatet e përcaktuara kohore.

KUJDESIT SHËNDETËSOR

Shëndeti juaj është thelbësor dhe shërbimet janë të disponueshme për të trajtuar çdo shqetësim tuajin

Të drejtën e qasjes në shërbime shëndetësore parësore, dytësore dhe terciare e kanë personat pa shtetësi në të njëjtat kushte si për të gjithë banorët në institucionet publike.

ARSIMIM

Arsimimi është një rrugë drejt një të ardhmeje më të ndritshme

Të drejtën e qasjes në arsimin fillor, të mesëm dhe të lartë në institucionet publike e kanë personat pashtetësi në të njëjtat kushte si për të gjithë qytetarët e vendit.

LIRIA E MENDIMIT DHE BESIMIT FETAR

Ju mund ta praktikoni fenë tuaj lirisht pa diskriminim

Ju keni të drejtë të ushtroni dhe shprehni lirisht mendimin dhe besimin tuaj fetar pa diskriminim.

BASHKIM FAMILJARË

Uniteti familjar, gurthemeli i të drejtave tuaja

Ju keni të drejtë të aplikoni për bashkim familjar në Kosovë sipas kushteve të parapara me Ligjin për të Huajt. Për të filluar procesin, ju duhet të paraqisni një kërkesë personalisht në Divizionin e të Huajve në kuadër të DSHAM-së në Ministrinë e Punëve të Brendshme në Prishtinë.

QASJE NË DREJTËSI DHE NDIHMË JURIDIKE FALAS

Të drejtat tuaja janë të rëndësishme. Qasja në ndihmë juridike dhe drejtësi është e garantuar

Ju keni të drejtë për ndihmë juridike falas nëse nuk keni mjete të mjaftueshme financiare për të mbuluar shpenzimet. Ju mund të ndihmoheni në hartimin e kërkesave dhe ankesave dhe të përfaqësoheni para organeve administrative dhe gjykatave kompetente. Ndihma juridike falas për ju ofrohet nga Agjencia për Ndihmë Juridike Falas dhe CRP/K.

TË DREJTËN NË PRONËSI

Të kesh një pronë është vetëm një hap tjetër drejt integritimit efektiv

Ju keni të drejtën të posedoni pasuri të luajtshme dhe të paluajtshme në të njëjtat kushte si personat e huaj.

TË DREJTËN NË ASOCIM

Ju mund të bashkoheni dhe të përfitoni nga organizatat profesionale

Ju keni të drejtë të bashkoheni ose të bëheni anëtar i një organizate që përfaqëson punonjësit, punëdhënësit ose profesione të tjera dhe të merrni përfitime nga ato organizata.

OBLIGIMET TUAJA NË KOSOVË

Me njohjen e statusit pa shtetësi, ju duhet t'i përmbaheni rendit ligjor në fuqi, si dhe të respektoni masat e marra për ruajtjen e rendit publik.

MBËSHTETJE PËR INTEGRIM

Ju keni të drejtë për mbështetje me masat specifike të integrimit pranë DRPRIH-së, e cila do të vlerësojë kërkesat individuale dhe do të zhvillojë një plan të personalizuar integrimi.

Për të filluar procesin, ju duhet të kontaktoni Zyrën Komunale për Komunitete dhe Kthim (ZKKK) në komunën përkatëse të vendbanimit.

DRPRIH do të zbatojë planin e zhvilluar të personalizuar të integrimit në koordinim të ngushtë me institucionet relevante qendrore dhe departamentet përkatëse komunale në komunën e vendbanimit tuaj.

DOKUMENTE TË RËNDËSISHME PËR TË KONSULTUAR

- ✓ Ligji për Shtetësinë, në dispozicion në:
<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8873>
- ✓ Ligji për të Huajt, në dispozicion në:
<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8876>
- ✓ Rregullore për Integrimin e të Huajve, në dispozicion në:
<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=21006>
- ✓ Ligji për Gjendjen Civile, në dispozicion në:
<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2743>

KNOW YOUR RIGHTS

KË MUND TA **KONTAKTONI?**

Departamenti për Shtetësi, Azil dhe Migrim (DSHAM)/MPB

Tel: +383 38 200 19 596
Adresa: Rr. "Luan Haradinaj" p.n. Prishtinë

Divizioni për të Huaj-DSHAM/MPB

Tel: +383 38 200 19 027
Adresa: Rr. "Luan Haradinaj" p.n. Prishtinë

Departamenti për Riintegrimin e Personave të Riatdhesuar dhe Integrimin e të Huajve (DRPRIH)/MPB

Tel: +383 (0) 38 521 266
Centrex: +383 (0) 200 76 731
Adresa: Rr. "Luan Haradinaj" p.n. Prishtinë
<https://mpb.rks-gov.net/>

Agjensioni për Ndihmë Juridike Falas

Tel: 038 200 18 941; 038 200 18 950
Emaili: info.anjf@rks-gov.net
Zyra në Prishtinë: Rr. "Zenel Salihu" nr. 30

UNHCR Zyra e Shefit të Misionit në Prishtinë

Tel: +383 38 241 509, 0800 22 888
Emaili: OCMPristina@unhcr.org
Adresa: Rr. "Lorenç Antoni" Nr. 26, Prishtinë

Programi për të Drejtat Civile Kosovë (CRP/K)

Tel: +383 (0) 38 243- 610/611
Emaili: crp@crpkosovo.org
Adresa: Rr. "Lorenç Antoni" Nr. 15, Prishtinë

NJIHNI TË DREJTAT DHE OBLIGIMET E JUAJA